

ОСНОВНА ШКОЛА „СТАРИ ГРАД“

У Ж И Ц Е

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ЗА ДРУГИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
На српском језику
2018 - 2022. године**

Актив другог разреда школске 2018/2019. године

1. Дикосава Аврамовић, професор разредне наставе
2. Даница Милутиновић, наставник разредне наставе
3. Олгица Рубежановић, професор разредне наставе
4. Слободан Миросавић, професор разредна наставе
5. Маријана Каргановић, професор енглеског језика
6. Зорица Јевтић, професор енглеског језика
7. Младен Стевановић, вероучитељ

Фонд часова за други разред и предмети

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ДРУГИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко васпитање	3	108
8.	* Здравствено васпитање	1	36
Укупно: А		21	756
Ред. број	Б. ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
1.	Верска настава	1	36
2.	Грађанско васпитање	1	36
	В. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ		
1.	Народна традиција	1	36
2.	Чувари природе	1	36
3.	Од играчке до рачунара	1	36
Укупно: Б		2	72
Укупно: А+Б		23	828
Ред. Број	Г. ОБЛИК ОБРАЗОВНО– ВАСПИТНОГ РАДА		
1.	Редовна настава	23	828
2.	Допунска настава	1	36
3.	Додатни рад	-	-
Укупно: А+Б+В+Г		24	864

Ред. Број	Д. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГРАДА		
1.	Час одељенског старешине	1	36
2.	Настава у природи		7-10
3.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	2	72
Укупно: А+Б+В+Г+Д			

* Теме из области здравственог васпитања сходно узрачном и образовном нивоу ученика реализоваће се кроз интегрисано тематско планирање у оквиру обавезних и изборних предмета и активности у току школске године, кроз оперативне планове.

СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Сврха програма образовања

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економским, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања су

- развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;
- омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;
- развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
- поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

А. ОБАВЕЗНО НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК

ФОНД ЧАСОВА: - НЕДЕЉНИ: 5 ГОДИШЊИ: 180

Оперативни задаци:

- уочавање и схватање реченице као основне језичке категорије; препознавање и разумевање главних реченичних делова;
- савладавање нових програмских захтева из правописа;
- овладавање техником читања и писања латиницом;
- мотивисање, подстицање и усмерење начитање лектире;
- увежбавање читања наглас; усавршавање читања у себи у функцији тумачења текста;
- овладавање основним облицима језичког изражавања и даља усавршавања и неговања језичке културе;
- систематско и доследно реализовање програмских и њима сличних вежбања у говору и писању.

Наставна тема Назив теме / садржај	Предметни исходи	СТАНДАРДИ		
		Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
1. Књижевност – 40 часова - Поезија - Проза - Драма -Текстови из Читанке - Домаћа лектира: -Породичне и шаљиве песме-избор -Избор из поезије Љубивоја Ршумовића и Добрице Ерића -Избор из Антологије српске поезије за децу (приредио Душан Радовић)	• влада основном техником читања и писања латиничког текста • разликује у тексту наслов, пасус, име аутора • уме да одреди шта је основна тема текста и из њега изведе једноставне закључке • препознаје шта је песма, а унутар ње разликује строфу и стих • разликује бајку и басну према основним карактеристикама, уочава и разликује главне и споредне ликове, њихове особине, редослед догађаја у	Вештина читања и разумевање прочитаног 1CJ.1.2.1. углавном влада основном техником читања ћириличног и латиничног текста 1CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом (ко, шта, где, када, колико и сл.) 1CJ. 1.2.4. познаје и користи основне делове текста (наслов, име аутора; садржај, речник) 1CJ. 1.2.5. одређује основну тему текста 1CJ. 1.2.6. делимично разуме значење текста 1CJ. 1.2.7. препознаје књижевно-	Вештина читања и разумевање прочитаног 1CJ.2.2.1. углавном уме да одреди на ком месту у тексту је пауза 1CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са краћим текстом 1CJ.2.2.3. углавном раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту 1CJ.2.2.5. углавном одређује основни смисао текста и његову намену 1CJ.2.2.6. углавном препознаје фигуративно значење у тексту	Вештина читања и разумевање прочитаног 1CJ.3.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничног текста 1CJ.3.2.4. изводи закључке на основу текста 1CJ.3.2.6. изводи фигуративно значење у тексту 1CJ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр. објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)

-Српске народне бајке- избор Ханс Кристијан Андерсен: Бајке (избор) -Читање текста -Читање наглас и у себи с разумевањем прочитаног -Умерено читање -Читање у себи као припрема за самостално читање и учење -Тумачење текста -Саопштавање утисака о прочитаном тексту -Разумевање прочитаног текста -Систематично усвајање књижевних и функционалних појмова -Књижевни појмови (песма, фабула, ликови, басна, бајка, драма, дијалог)	тексту, време и место радње • препознаје ономотопејске и поредбене садржаје у тексту и говору	уметнички и информативни текст 1CJ. 1.2.8. уме да одреди да ли му се текст допада, да ли му је занимљив Књижевност 1CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну) 1CJ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у краћем књижевноуметничком тексту 1CJ.1.5.4. углавном одређује време и место дешавања радње у књижевно уметничком тексту	1CJ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста 1CJ.2.2.8. износи свој став о садржају текста 1CJ.2.2.9. издваја делове текста који су му нејасни Књижевност 1CJ.2.5.2. препознаје фолклорне форме (кратке народне умотворине- пословице, загонетке, брзалице) 1CJ.2.5.3. разликује стих и строфу у лирској песми 1CJ.2.5.4. одређује карактеристичне особине и поступке ликова у тексту 1CJ.2.5.5. углавном уочава редослед догађаја у тексту	Књижевност 1CJ. 3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст
2. Језик – 75 часова - Граматика -Реченице по значењу и облику -Главни делови реченице -Именице (врста, род и број) -Глаголи (глаголска времена) -Подела речи на	• препознаје шта су именице, а шта глаголи у типичним примерима • препознаје шта је прошло, садашње и будуће време • уочава у тексту обавештајну, упитну и узвичну реченицу; уме самостално и правилно да напише обавештајне, упитне и узвичне реченице једноставне структуре	Граматика и лексикологија 1CJ.1.4.1. углавном препознаје врсте речи (именице и глаголе) 1CJ.1.4.2. углавном препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) 1CJ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности	Граматика и лексикологија 1CJ.2.4.1. одређује врсте речи (именице и глаголе) 1CJ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице) 1CJ.2.4.5. препознаје субјекат и предикат 1CJ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по	Граматика и лексикологија 1CJ.3.4.1. именује врсте речи (властите и заједничке и глаголе) 1CJ.3.4.2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју и роду

слогове - Правопис -Употреба великог слова у писању личних имена и презимена, надимака уз лично име, имена животиња, вишечланих географских имена и улица (једноставнија решења) -Писање речце ли у упитним реченицама и речце не уз глаголе у одричним реченицама -Скраћенице -Велико почетно слово и знакови интерпункције -Усвајање латинице (читање и писање)	• разликује потврдан и одричан садржај реченице на основу форме • употребљава велико слово у писању вишечланих географских назива • уме да напише назив своје улице и потпуну адресу • у типичним примерима зна да употреби речце не и ли и запету у набрајању	(потврдне и одричне) 1CJ.1.4.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи, и сл.) Писано изражавање (правопис) 1CJ.1.3.1. већина пише писаним словима ћирилице и латинице 1CJ.1.3.3. углавном почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком 1CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих)	потврдности/одричности (потврдне и одричне) 1CJ.2.4.7. углавном саставља једноставне реченице	
3. Језичка култура – 65 часова Основни облици усменог и писменог изражавања -Препричавање -Причање -Описивање Усмена и писмена вежбања -Казивање напамет научених текстова -Аутодиктат и контролни диктат -Израда домаћих задатака и њихова	• примењује основна начела вођења разговора, разуме важност пажљивог слушања саговорника током учествовања у разговор • уме својим реченицама да прича на задату тему и да преприча краћи наративни текст слободно или према датом плану • уме да пише честитку и (попуњава) позивницу • уме да повезује информације у линеарном и нелинеарном тексту • уме да напише текст кратким	Усмено изражавање 1.CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор и учествује у њему 1CJ.0.1.2. углавном користи форме учтивног обраћања 1CJ.0.1.5. углавном уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату Писано изражавање (правопис) 1CJ.1.3.5. углавном пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре 1CJ.1.3.7. углавном препричава кратак и једноставан текст (до	Писано изражавање(правопис) 1CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу) 1CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена места; правилно пише гласове ћ, ч, ђ, џ 1CJ.2.3.3. пише једноставним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...) 1CJ.2.3.6. саставља кратак наративни текст 1CJ.2.3.8. користи фонд речи	Писано изражавање 1CJ.3.3.1. пише јасним и кратким реченицама 1CJ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни, средишњи и завршни део текста) 1CJ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст) 1CJ.3.3.6. издваја пасусе у краћем тексту

анализа на часу	и потпуним реченицама једноставне структуре (према задатком плану или помоћу питања).	200 речи) 1CJ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст) 1CJ.1.3.9. пише кратку реченицу (куда иде, зашто касни) 1CJ.1.3.10. углавном пише честитку, разгледницу, позивницу тему	примерен узрасту	
-----------------	---	---	------------------	--

Кључни појмови садржаја

Књижевност: поезија, проза, драма, прича, бајка, басна, текст, књижевно-уметнички и информативни текст, народна књижевност, наслов, пасус, тема текста, поука, порука текста, ликови, песма, стих, строфа, лирска песма, аутор, дијалог, монолог, песничке слике.

Језик: Реченица, реч, слог, глас, слово, субјекат, предикат, именице врста (род и број), глаголи (прошло, садашње и будуће време), придеви (описни); обавештајна, упитна, заповедна и узвичну реченица.

Језичка култура: фабула –редослед догађаја, препричавање, причање, описивање, аутодиктат.

Опште предметне компетенције и специфичне предметне компетенције

- Говори јасно поштујући књижевнојезичку норму.
- Пажљиво и с уважавањем слуша саговорника.
- Саставља говорени или писани текст једноставне структуре.
- Користи оба писма, дајући предност ћирилицу.
- Разговорно и течно чита.
- У различите сврхе чита и тумачи краће једноставније књижевне и неуметничке текстове.
- Образлаже свој доживљај књижевног текста.
- Проналази и вреднује основне информације у неуметничком тексту.
- Разликује књижевни од народног језика.
- Препознаје говор мржње као негативну појаву у друштву.
- Примењује књижевнојезичку норму у вези са гласовима, облицима речи и врстама реченица.
- Правилно употребљава речи из свакодневне комуникације, уџбеника и лектире.
- Зна ауторе књижевних дела из обавезног школског програма.
- Разликује усмену од ауторске књижевности.
- Уочава основне елементе тематске, композиционе и стилске структуре епског, лирског и драмског књижевног текста из обавезне школске лектире, наводећи примере.
- Тумачи тематске слојеве књижевног дела и свој доживљај уметничког дела.

ОПШТЕ/МЕЋУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Компетенција за учење

- Има позитиван и одговоран однос према учењу.
- Мотивисан је и оспособљен да самостално планира, организује, спроводи и вреднује учење; разликује битно од небитног, изражава и образлаже идеје.
- Користи различите изворе информација и има критички однос према њима.

Естетичка компетенција

- Препознаје естетичке елементе у различитим контекстима као што су: уметничко стваралаштво, национална и светска природна и културна баштина, језичка култура у уметничком и у неуметничком домену (свакодневни говор у приватном и јавном животу, електронским и штампаним медијима, дизајну и другим видовима комуникације...), научно мишљење, друштвени односи, друштво и појаве у друштву.
- Показује позитиван однос према сопственој и култури других заједница, упознаје и разуме њихове вредности, повезује културну и природну баштину са историјским и географским контекстом и доприноси очувању природних и културних добара.
- Препознаје и развија сопствене стваралачке способности и креативност у свим уметничким и неуметничким пољима свог деловања.

Рад с подацима и информацијама

- Користи податке из различитих извора и начине добијања података и на основу тога процењује њихову поузданост и препознаје могуће грешке уз помоћ наставника.
- Користи информације у различитим симболичким модалитетима (табеларни, графички, текстуални приказ), чита, тумачи и примењује их, повезујући их са претходним знањем из различитих области.

Решавање проблема

- Препознаје проблем, рашчлањује проблемску ситуацију на делове и уочава везе и односе између њих у светлу претходно стечених знања у оквиру различитих предмета и ваншколског искуства.
- Планира стратегију решавања проблема (претпоставља решења, планира редослед активности, избор извора информација, средстава/опreme коју ће користити, са ким ће сарађивати, са ким ће се консултовати).
- Решава проблем према планираној стратегији примењујући знања и вештине стечене учењем различитих предмета и ваншколским искуством.

Сарадња

- Активно и конструктивно учествује у раду групе или пара.
- Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи или пару.
- Доприноси решавању разлика у мишљењу и ставовима поштујући друге као равноправне чланове тима или групе.
- Одговорно и савесно извршава заједничке активности стављајући интересе групе изнад сопствених.
- Критички процењује свој рад и рад чланова групе, доприноси унапређивању рада групе и уме да представи резултате рада.

Дигитална компетенција

Уме да одабере одговарајуће ИКТ(информационокомуникационих технологија) средство и да га користи на одговоран и креативан начин у вакодневним активностима (учење и креативан рад; сарадња; комуникација; решавање проблема; организација, обрада, размена и презентација информација). Приликом коришћења ИКТ-а свестан је ризика за сопствену и туђу сигурност и добробит, поштује приватност и одговорним поступањем штити себе и друге.

Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко-методичко упутство)

Књижевност:

- увођење у свет књижевности, доживљај и разумевање прочитаног књижевног дела
- слободно (самостално) саопштавање утисака о прочитаном тексту
- заједничка и индивидуална анализа текста (уочавање редоследа догађаја време, место догађаја; ликови и њихове особине – намере и осећања, заузимање властитих ставова према поступцима ликова; откривање и тумачење порука; издвајање целина у тексту (одељак) и одређивање подналова);
- уочавање различитих значења речи у тексту и тумачење њихове изражајне функције

- систематично усвајање књижевних и функционалних
- усавршавање технике читања наглас, у себи и по улогама
- усклађивање интонације и темпа читања са природом текста (приповедање, опис, дијалог)
- постепено и доследно увођење ученика о начину вођења дневника о прочитаним књигама (наслов, писац, утисци, главни ликови, одабране реченице, необичне и занимљиве речи...)
- читање у себи са ограниченим временом и унапред датим захтевима
- стваралачко интерпретирање драмских текстова
- читање у себи као припрема за самостално читање и учење
- систематично усвајање књижевних и функционалних појмова
- слободно детаљно препричавање; детаљно препричавање по заједничком плану; - препричавање садржаја у целини и по деловима (слободно и по заједничком плану)

Језик:

Граматика

- користити припремљени текст
- уочавати реченице кроз говорне ситуације
- користити припремљени текст
- препознавање реченица и записивање у свеске
- водити разговор о датим реченицама
- читање и записивање реченица у свеске
- коришћење погодних реченица на којима се могу уочити субјекат и предикат
- користити погодне реченице
- у говорним ситуацијама разликовати гл. облике у различитим временима
- сазнавање битних својстава кроз разговор и припремљене примере
- препознавати и подвлачити именице и глаголе
- кроз разговор примењивати глаголске облике
- разговор и записивање простијих случајева

Правопис:

- коришћење погодног текста на коме се увиђају и објашњавају правописна правила
- уочавање законитости и примена стеченог знања, вежбање и примена правописних правила и записивање у свеске
- записивање своје адресе и адресе школе
- користити погодан текст и припремљене реченице
- усвајање ортографије штампаних и писаних слова латинице групном обрадом
- на припремљеним речима објаснити правила уочавање, записивање правила и реченица у свеске, усмено и писмено растављати речи на крају реда
- читање, писање, преписивање и примена стеченог знања

Језичка култура:

- уочавање основног и пренесеног – фигуративног значења речи
- грађење речи – формирање породица речи
- уочавање некњижевних речи и њихова замена књижевним стандардима
- самостално и подстицајно стварање реченица, - проширивање задатих реченица
- прилагођавање реда рачи комуникативним потребама у контексту
- загонетање и одгонетање

- казивање стихова
- сценско приказивање драмског текста
- слушање и вредновање говора
- неговање културе слушања саговорника
- анализа домаћих задатака

Начин провере остварености исхода

Иницијално тестирање

Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика

Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова

Писмено проверавање:

- школски задаци
- домаћи задаци
- контролне вежбе

МАТЕМАТИКА

ФОНД ЧАСОВА: - НЕДЕЉНИ: 5 ГОДИШЊИ: 180

Циљ наставе математике у основној школи је овладавање математичким концептима, знањима, вештинама и њиховом применом у решавању проблема и разумевању природних и друштвених законитости, развој основа апстрактног и критичког мишљења, истраживачког духа, позитивних ставова према математици и другим наукама, развој способности комуникације математичким писмом и језиком, повезивање стечених знања и вештина са новим сазнањима и применама у даљем школовању.

Оперативни задаци:

- сабирање и одузимање до 100;
- множење као сабирање једнаких самирака, одговарајући термини знак множења;
- операција дељења, термини и знак дељења;
- таблица множења једноцифрених бројева и одговарајући случајеви дељења;
- слово као ознака за непознати борј;
- решавање текстуалних задатака с једном и две рачунске операције, као и једначине с једном операцијом;
- појам половине;
- правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи;
- мере за дужину (m, dm, cm) и време (час, минут, дан седмица, месец)

Наставна тема Назив теме / садржај	Предметни исходи	ИСХОДИ (СТАНДАРДИ)
---------------------------------------	------------------	--------------------

		Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
1. Природни бројеви до 100 145 часова -Сабирање и одузимање природних бројева до 100 -Множење и дељење природних бројева до 100 -Изрази (две операције, заграде, редослед рачунских операција) -Слово као замена за неки број -Одеђивање непознатог броја -Појам половине и четвртине -Разумевање једноставнијих задатака (највише две операције)	• одреди десетице најближе датом броју • сабира и одузима бројеве до 100, писмено и усмено • користи појмове чинилац, производ, дељеник, делилац, количник • примени замену места и здруживање сабирака и чинилаца ради лакшег рачунања • множи и дели усмено у оквиру таблице множења • израчуна вредност бројевног израза са највише две операције • реши текстуални задатак постављањем израза са највише две рачунске операције - и провери тачност решења • одреди непознати број у једначини са једном аритметичком операцијом • одреди половину, четвртину и десетину дате величине	Природни бројеви и операције са њима 1MA.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини 1MA.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве стотине 1MA.1.1.3. множи и дели без остатка у оквиру таблице множења 1MA.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом 1MA.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве стотине Разломци 1MA.1.3.2. уме да препозна и разликује половину и четвртину неке целине	Природни бројеви и операције са њима 1MA.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, предходни, следећи број) и разуме декадни бројевни систем у оквиру прве стотине 1MA.2.1.2. уме да одреди десетицу најближу датом броју 1MA.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза до сто са прелазом 1MA.2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције до сто са прелазом 1MA.2.1.5. уме да решава једначине Разломци 1MA.2.3.2. уме да израчуна половину и четвртину неке целине и обрнуто	Природни бројеви и операције са њима 1MA.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању сложенијих задатака 1MA.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени 1MA.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет до сто Разломци 1MA.3.3.2. уме да израчуна половину и четвртину неке целине у сложенијим текстуалним задацима
2. Геометријски облици 25 часова -Предмети облика лопте, ваљка, квадра и коцке, упоређивање предмета по облику, ширини, висини и дебљини -Дуж, права и полуправа -Уочавање и цртање правоугаоника и квадрата на квадратној мрежи	• разликује и именује геометријска тела: коцка, квадар, лопта и ваљак • одреди дужину изломљене линије • уочи међусобне односе праве линије и тачке • нацрта правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи	Геометрија 1MA.1.2.1. углавном уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, права, полуправа и дуж) 1MA.1.2.2. углавном зна јединице за мерење дужине (m, cm, dm) и њихове односе 1MA.1.2.3. користи поступак мерења дужине линије приказане на једноставној	Геометрија 1MA.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни 1MA.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине (m, cm, dm)	Геометрија 1MA.3.2.1. претвара јединице за мерење дужине (m, cm, dm) из већих у мање

		слици, при чему је дата мерна јединица		
Мерење и мере 10 часова -Мерење дужи (метар, дециметар и центиметар) -Мере за време (час, минут, дан, седмица, месец)	• претвори веће у мање јединице за мерење дужине и обратно • измери дужи помоћу метра, дециметра и центиметра • чита и запише време са часовника • упоређи и користи у једноставним ситуацијама јединице за време (час, минут, дан, седмица, месец и година) • изрази одређену суму новца преко различитих апоена. да користи податке приказане табеларно у решавању једноставнијих задатака	Мерење и мере 1МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама 1МА.1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе (kg) 1МА.1.4.4. уме да чита једноставније табеле	Мерење и мере 1МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама 1МА.2.4.2.зна јединице за време (минут, сат, месец и година) и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама 1МА.2.4.5. уме да користи податке приказане табеларно у решавању једноставнијих задатака	Мерење и мере 1МА.3.4.1. зна јединице за време (минут, сат, месец и година) и уме да пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама

Кључни појмови садржаја

Природни бројеви до 100: јединице, десетице, стотина, парни и непарни бројеви, једноцифрени, двоцифрени и троцифрени бројеви, претходник, следбеник броја, изрази, рачунске операције, сабирање, сабираци, збир, одузимање, умањеник, умањилац, разлика, множење, чиниоци, производ, дељење, дељеник, делилац, количник, таблица множења и дељења, једнакост, неједнакост, непознати број, променљиви број, заграда, редослед рачунских операција, половина, четвртина.

Геометрија: облик, лопта, ваљак, купа, квадар и коцка, квадрат и правоугаоник, квадратна мрежа, дужина, ширини, висина, дебљина, права, дуж, полуправа.

Мерење и мере: дужина, метар, дециметар, центиметар, мерни број, јединица мере, једноимени и вишеимени број, време, час, минут, дан, седмица, месец, година, новац, новчанице, динар, пара, апоени новца.

Опште предметне компетенције и специфичне предметне компетенције

- Решава проблеме и доноси одлуке у једноставним ситуацијама када је захтев јасно формулисан и сви релевантни подаци непосредно дати.
- Користећи основне елементе математичког језика, једноставне математичке поступке саопштава решење проблема или донету одлуку.
- Аргументује своје ставове и дискутује користећи математички језик.
- Примењује једноставне математичке поступке када су сви подаци непосредно дати.
- Примењује основна математичка знања на решавање једноставних ситуација из свакодневног живота.
- Решава проблеме у једноставном контексту који се своде на једноставан рачун, решавање једначина, мерење, цртање и рад са подацима
- Разуме основе писане и усмене математичке комуникације.
- Разуме захтеве сложенијих математичких задатака и решава их.
- Бира математичке поступке за решавање проблема и доноси закључке.

Опште/међупредметне компетенције

- Компетенција за учење
- Рад с подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Дигитална компетенција

Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко-методичко упутство)

Природни бројеви до 100:

- усвајање облика сабирања и одузимања до 100 решавајући задатке
- упознавање и примена комутације и асоцијације на припремљеним примерима сабирања
- усвајање таблице множења и дељења цртањем таблице и знакова за множење и дељење
- откривање и усвајање ових законитости на најједноставнијим примерима множења и дељења
- упознавање и примена комутативности и асоцијативности на припремљеним примерима множења
- на припремљеним задацима са изразима усвојити и примењивати редослед рачунских операција
- објаснити поступак решавања једначина када су непознати сабирак, чинилац, дељеник или делилац и записати правила
- на примерима из свакодневног живота објаснити појам половине и четвртине

Геометрија:

- уочавати дате облике у непосредном окружењу и вршити њихово упоређивање
- цртати дуж, полуправу и праву
- цртање датих линија
- цртати правоугаонике и квадрате на квадратној мрежи

Мерењеи мере:

- правити моделе метра, дециметра и центиметра
- моделима метра, дециметра и центиметра мерити дужине учионице, стола, свеске
- решавати задатке и записивати их у свеске
- правити часовник, упоређивати и записивати међусобне односе датих јединица мера
- упоређивати јединице упознатих мера
- радити задатке са јединицама за дужину и време.

Начин провере остварености исхода

Природни бројеви до 100:

- иницијални тест;
- формативно, свакодневно усмено проверавање и практичне активности, школски задаци, домаћи задаци, контролне вежбе, задаци по нивоима тежине, бројевна полуправа

Сумативно: усмено и писмено проверавање, контролне вежбе у складу са исходима.

Геометрија:

- иницијални тест;
- формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, школски задаци, домаћи задаци,

- сумативно усмено и писмено проверавање, контролне вежбе
- практичне активности: цртање геометријских облика

Мерење и мере:

- иницијални тест;
- формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, школски задаци, домаћи задаци,
- сумативно писмено проверавање: контролне вежбе
- практичне активности: игре улога.

СВЕТ ОКО НАС

ФОНД ЧАСОВА: НЕДЕЉНИ: 2, ГОДИШЊИ: 72

Циљ учења наставног предмета Свет око нас јесте да ученик упознаје себе, своје природно и друштвено окружење и развија способности за одговоран живот у њему.

Оперативни задаци:

- формирање елементарних научних појмова из природних и друштвених наука;
- подстицање и развијање истраживачких активности деце;
- подстицање уочавања узрочнопоследичних веза, појава и процеса;
- слободно исказивање својих запажања и предвиђања и самостално решавање једноставних проблем ситуација;
- прихватање основних људских вредности за критеријум понашања према другима;
- развијање одговорног односа према окружењу као и интересовања и спремности за његово очување

Наставна тема	Предметни исходи	ИСХОДИ (СТАНДАРДИ)		
		Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Где човек живи – 32 часа -Насеља -Рељеф и воде -Саобраћај у насељу	• разликује основне облике рељефа, површинских вода и типове насеља • пронађе тражени објект у насељу помоћу карактеристичних објеката и адресе • разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота • изражава своје потребе на примерен начин, и уважава	Живимо у насељу 1СОН.1.6.1. углавном зна основне облике рељефа и површинских вода 1СОН.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике Друштво 1СОН.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови (породица, школа и насеље)	Живимо у насељу 1СОН.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту. 1СОН.2.6.3. разуме повезаност услова живота са занимањима људи – село, град Друштво 1СОН.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова	Друштво 1СОН.3.5.1. разуме сличности и разлике друштвених група 1СОН.3.5.2. разуме да се

	потребе и осећања других • остварује права и извршава обавезе у односу на правила понашања у групи • примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и саобраћајним средствима у насељу	1СОН.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу 1СОН.1.5.3. зна која занимања људи постоје и њихову улогу 1СОН.1.5.4. зна изворе опасности 1СОН.1.5.5. зна поступке очувања здравља	1СОН.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама 1СОН.2.5.3. разуме повезаност различитих занимања људи	права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују
Кретање у простору и времену – 14 часа -Кретање у простору -Кретање у времену	• бира најбољи начин за покретање тела узимајући у обзир различите факторе (облик и величина тела, подлога, средина кроз коју се креће, јачина деловања, материјал од кога је начињено) -• одреди време помоћу часовника и календара	Кретање и оријентација у простору 1СОН.1.4.1. уме да препозна кретање тела на различите начине 1СОН.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, адреса 1СОН.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година 1СОН.1.4.5. уме да прочита тражене информације са часовника	Кретање и оријентација у простору 1СОН.2.4.1. углавном зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела 1СОН.2.4.5. углавном уме да чита временску ленту	
Људска делатност - 7 - часоав -Човек ствара -Материјали (разноврсност материјала, својства и понашање)	• примењује основне принципе рационалне потрошње (штедљиво троши производе које користи у свакодневном животу, сортира отпад) • користи предмете од материјала који својим својствима највише одговарају одређеној употреби • учествује у извођењу једноставних огледа којима се демонстрирају последице загревања и хлађења воде и ваздуха • повеже рад (занимања људи) и резултате који из њега	Екологија 1СОН.1.2.1. препознаје и именује природне ресурсе 1СОН.1.2.2. зна употребну вредност природних ресурса 1СОН.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе Материјали 1СОН.1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта 1СОН.1.3.3. зна да различите животне намирнице садрже различите састојке 1СОН.1.3.4. препознаје основна својства материјала	Екологија 1СОН.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе 1СОН.2.2.4. зна користи од биљака и животиња Материјали 1СОН.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање воде и кретање ваздуха 1СОН.2.3.4. зна да особине материјала одређују њихову употребу	Материјали 1СОН.3.3.1. разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на појаве у природи

	проистичу	1СОН.1.3.5. зна да различити материјали имају различиту употребу		
Жива и нежива природа – 19 часова -жива природа -Биљке -Животиње -Човек -нежива природа -Вода -Ваздух -Сунце -Земљиште	•уочава разноврсност живог света на основу сличности и разлика • гаји и чува биљке и брине о добробити животиња у школи и код куће уз помоћ одраслих • проналази примере повезаности елемената природе • борава у природи и физички је активан у циљу очувања здравља	Жива и нежива природа 1СОН.1.1.1. прави разлику између живе и неживе природе 1СОН.1.1.2. зна ко и шта чини живу и неживу природу 1СОН.1.1.3. зна заједничке карактеристике живих бића 1СОН.1.1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретању 1СОН.1.1.5. препознаје и именује делове тела живих бића 1СОН.1.1.6. разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима	Жива и нежива природа 1СОН.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима 1СОН.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи 1СОН.2.1.4. зна улогу основних делова живих бића 1СОН.2.1.5. уочава повезаност услова живота и живих бића у станишту 1СОН.2.1.6. уочава међусобну зависност живих бића у животној заједници	Жива и нежива природа 1СОН.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе 1СОН.3.1.2. уочава функционалну повезаност различитих делова тела живих бића

Кључни појмови садржаја

Где човек живи: насеље, типови насеља, рељеф, низије, узвишења, брдо, планина, равница, долина, котлина, клисура, површинске воде, текуће и стајаће воде, поток, река, језеро, бара, саобраћај, саобраћајна средства, копнени, ваздушни, водени и информациони саобраћај.

Кретање у простору и времену: кретање, облик тела, подлога, сила, средина, дан, недеља, месец, година, час, минут, часовник, временска лента.

Људска делатност: делатности – занимања, ресурси, потрошња, штедња, отпад, материјали, особине и употреба материјала.

Жива и нежива природа: жива и нежива природа,самоникле и гајене биљке, делови биљке, дивље и домаће животиње, сличности и разлике живих бића, услови живота,сунце, вода, ваздух и жемљиште.

Опште/међупредметне компетенције

Одговорно учешће у демократском друштву

- Има позитиван став према поштовању људских права и слобода.
- Зна дечја и основна људска права и одговорности, уме да препозна њихово кршење и способан је да их аргументовано брани.
- Понаша се одговорно, хумано и толерантно у друштву.
- Примењује процедуре демократског друштва у одлучивању и избору; поштује одлуке већине и уважава мишљења мањине.
- Негује своју националну културну баштину и активно учествује у интеркултуралном дијалогу.
- Промовише позитивне вредности друштва у различитим активностима (нпр. хуманитарне, еколошке, културно-уметничке акције; борба против насиља и дискриминације по било ком основу (нпр. верском, националном, родном, узрасном, етничком...); акције против болести зависности, злостављања животиња итд.).

Естетичка компетенција

- Показује позитиван однос према сопственој и култури других заједница, упознаје и разуме њихове вредности, повезује културну и природну баштину

са историјским и географским контекстом и доприноси очувању природних и културних добара.

- Показује осетљивост за еко-културу и културу свакодневног живљења и има критички однос према употреби и злоупотреби природе

Одговоран однос према околини

- Уочава чиниоце и понашања који нарушавају природу и квалитет животне средине у широј околини и свакодневном животу; развија свест о положају човека у природи и његовој одговорности за стање животне средине и природе.
- Сагледава које активности (обрасци понашања), на личном нивоу, нивоу заједнице и глобалном нивоу, могу унапредити стање и квалитет животне средине и природе.
- Спознаје везу између квалитета животне средине и квалитета свог живота и разуме да се његова добробит и добробит заједнице и друштва огледа и у квалитету и одрживости његове околине. Практикује активности које подстичу одрживост, на пример штедња воде и енергије, разврставање отпада, рециклажа; повезује значај тих активности за свој будући живот, живот заједнице, као и живот будућих генерација.
- Активно се укључује у друштвене акције у школи и заједници које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и ка одрживом развоју.
- Процењује и вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада, и одређује какав утицај оне имају на животну средину, квалитет живота и здравља и одрживи развој.

Одговоран однос према здрављу

- Познаје улогу и значај воде и састојака намирница, примењује правила и принципе здраве исхране (редовност, важност доручка, умереност, разноврсност, начин прераде намирница) и зна последице неправилне исхране.
- Познаје основне карактеристике неких болести органа, принципе преноса заразних болести и шта их изазива и примењује мере превенције, личне хигијене и хигијене простора.

Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко-методичко упутство):

Где човек живи:

- посете и шетња у околини
- посматрају, уочавају, описују, бележе, прате, закључују о насељу и животу и правилима понашања у насељу
- посматрају, уочавају, описују, бележе, прате, закључују о рељефу места
- коришћење различитих медија, проблем ситуације
- активно учествовање у доношењу одлука, правила
- шетња и проблем ситуације, амбијентално учење
- ситуационе игре.

Кретање у простору и времену:

- посматрају, уочавају, описују, бележе, прате, закључују о трајању доба дана и временским одредницама
- повезују, примењују, осмишљавају и реализују различита мерења времена, календари природе
- експериментишу о мерењу времена
- посматрају, уочавају, бележе, описују, закључују о брзини кретања тела у зависности од облика и величине тела
- експериментишу посматрају, уочавају, бележе, описују, закључују о кретању тела у зависности од облика и средине у којој се тела налазе
- испитивање својстава и особина везе и узрочно- последичних односа које изводи сам ученик.

Људска делатност:

- посматрају, уочавају, описују, бележе, прате, закључују о производима људског рада
- повезују, примењују, осмишљавају и реализују
- посматрају, уочавају, бележе, описују, закључују о својствима материјала
- посматрају, уочавају, бележе, описују, закључују о механичком, топлотном и утицају на материјале
- помоћу струјног кола испитивати електричну проводљивост појединих материјала
- радити огледе помоћу разних материјала и уочавати њихове особине путем експеримента

Жива и нежива природа:

- амбијентално учење – боравком у природи ученици уочавају заједничке особине и процесе у живим бићима
- самостално активно уочавају разлике и узрочно- последичне веза међу живим бићима
- коришћење различитих извора знања и практични радови
- демонстрирање дидактичког материјала и извођење огледа и експеримента
- диференцирани захтеви за ученике у учењу
- решавање проблемских ситуација – откривање законитости у природи, испитивање својстава и особина веза и узрочно- последичних односа
- групно учење, размена искустава
- игре у природи - практични радови- прављење колекција.

Начин провере остварености исхода

Све четири тематске целине биће провераване на почетку школске године иницијалним тестом, а током године: формативно и сумативно усмено и писмено проверавање: школски задаци, домаћи задаци, контролне вежбе и практичне активности.

ЛИКОВНА КУЛТУРА**ФОНД ЧАСОВА: НЕДЕЉНИ: 2, ГОДИШЊИ: 72**

Циљ учења предмета Ликовна култура је развијање креативности, естетских критеријума и одговорног односа према очувању културе и уметничког наслеђа.

Оперативни задаци:

- ликовно-визуелни рад као израз индивидуалног осећања, доживљаја и стваралачке имажинације;
- опажање, објашњавање и реконструкција појава и ситуација;
- оплемењивање животног и радног простора, контраст облика, карактер облика, коришћење материјала за рад, дејство светлости на карактер облика;
- навика лепог писања (ћириличка и латиничка палиографија)

Тема - број часова Садржаји програма	Предметни исходи	Начини и поступци остваривања садржаја	Начин провере остварености исхода
Кретање облика у простору – 6 часова -Кретање више облика у простору, кретање једног облика у простору -Појмови: кретање, простор	• прикаже, одабраним материјалом и техником, промене у природи, кретање услед струјања ваздуха и теме од личног значаја • изражава, телом, различите покрете, кретања или поруке	- експерименти са различитим облицима који се крећу у групи и појединачно - посматрање школског дворишта и кретање ученика по њему - посматра, слика и црта аутомобиле у покрету - усваја појам кретања цртајући школско двориште	Формативно, оцењивање практичних радова ученика, Самоевалуација и евалуација на крају часова и сумативно оцењивање радова на крају теме.
Дејство светлости на карактер облика (светлост) – 4 часова	• пореди сенке, текстуре и визуелни контраст у природи и окружењу • у заједничком раду обликује	- експериментисање и игра са светлом и сенком - приказивање сенки различитих предмета	Формативно, оцењивање образлагања у експериментима и практичних радова ученика

-Природна и вештачка светлост, силуета, сенка, фигура и позадина Појмови: светлост, силуета	простор (на пример, прави мобилну скулптуру или сцену) повезујући стечена знања о материјалима и кретању	коришћењем вештачког извора светлости - усваја појам светлости и силуета, игра посматрање позоришне представе	крају часова. Самоевалуација и евалуација на крају часова. Сумативно оцењивање радова на крају теме.
Амбијент-сценски простор – 6 часова -Израда маски, костима и сцене -Појмови: амбијент, сцена	• организује композицију преко целог листа папира мањег и већег формата • прави радове са елементима националне или локалне етно-културе	- посматрање позоришне представе - црта, слика, сече и лепи маске животиња - сценско извођење изабране басне	Формативно, оцењивање практичних радова ученика, Самоевалуација и евалуација на крају часова и сумативно оцењивање радова на крају теме.
Лепо писање са калиграфијом – 16 часова -Писање латиничких слова упоредо са ћириличким словима - Писање латиничких и ћириличких слова у складу са калиграфским принципима	• користи визуелне информације (фотографије, низ слика, мрље...) као подстицај за рад	- приказивање ћириличких и латиничких слова штампаних и писаних - приказивање елемената писаних и штампаних слова - ћирилице и латинице	Формативно, оцењивање практичних радова ученика, Сумативно оцењивање радова на крају теме.
Контраст – 12 часова -Природни и вештачки облици, слагање-разлагање, једнобојан-вишебојан, обрађен-необрађен, прав-крив, једноставан-сложен	црта материјалима који остављају широк траг, на различитим врстама подлога • разликује радове сликара, скулптора, архитекте и фотографа • учествује у постављању изложбе радова свих ученика	- посматрање шуме, парка дрвета, реке, клупе, куће, њихове структуре и састава - - стицање искуства о контрасту облика, карактеру облика, коришћењу материјала за рад	Формативно, оцењивање образлагања у експериментима и практичних радова ученика на крају часова. Самоевалуација и евалуација на крају часова. Сумативно оцењивање радова на крају теме.
Разне врсте знакова и симбола – 4 часова -Печат, грб, симболи, словни и нотни знаци	• прикаже, одабраним материјалом и техником, визуелне знакове	- приказивање грба ,заставе слова и нотних знакова - показивање начина израде симбола	Формативно оцењивање образлагања у експериментима и сумативно оцењивање практичних радова ученика на крају теме.
Једнобојна композиција употребних предмета – 6 часова -Једнобојна композиција употребних предмета	• прикаже замисли одабраним, задатим или доступним бојама (користи само омиљене боје, само светле или само тамне боје, само два или три тона...)	- показивање једнобојних одевних предмета - приказивање употребних предмета у домаћинству	Формативно, оцењивање практичних радова ученика, Сумативно оцењивање радова на крају теме.
Замишљања 6 часова -Вербални опис, текст, фотографија	• пореди своје и реакције вршњака на слике из свакодневног живота (цртани филмови, уџбеници, дечји	- показивање фотографија са сајма аутомобила, књига... - посматрање ученичких фотографија	Формативно оцењивање образлагања у експериментима и сумативно оцењивање

	часописи...)		практичних радова ученикана крају теме.
Преобликовање предмета њиховим спајањем (везивање) – 6 часова -Преобликовање материјала или предмете њиховим спајањем	• обликује фигуре од пластелина на основу посматрања и/или присећања, комбинованим поступцима (гњечење, развлачење, увртање, додавање, одузимање...)	- разговор о предметима и материјалима које су ученици донели - приказивање начина повезивања различитих предмета	Формативно оцењивање образлагања у експериментима и сумативно оцењивање практичних радова ученикана крају теме.
Индивидуално коришћење различитих материјала за рад (паковање) – 6 часова	• смишља, у сарадњи са другима, начин спајања различитих материјала када преобликује нешкодљиве материјале из природе или предмете за рециклажу	- експериментисање са предметима из природе, њихово преобликовање - приказивање више начина паковања	Формативно оцењивање образлагања у експериментима и сумативно оцењивање практичних радова ученикана крају теме.

Кључни појмови: ликовне технике, цртање, сликање, вајање, колаж, моделовање, светло, сенка, симбол, калиграфија.

Опште предметне компетенције и специфичне предметне компетенције

- Изражава своја осећања и идеје користећи основне технике визуелних уметности.
- Учествоје у школским и ваншколским активностима кроз стваралаштво у визуелним уметностима.
- Ученик истражује и примењује знања о основним материјалима, медијима, техникама и ликовним елементима која се користе у визуелним уметностима.
- Ученик препознаје улогу и вредност визуелне уметности као саставног дела свакодневног живота, нарочито као средства комуникације.
- Ученик је способан је да изрази став о свом раду и радовима других уочавајући различита значења и идеје.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ФОНД ЧАСОВА: НЕДЕЉНИ: 1, ГОДИШЊИ: 36 часова

Циљ наставе музичке културе је развијање интересовања , музичке осетљивости и креативности, затим оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања и развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције свог и других народа.

Оперативни задаци:

- певање песама по слуху;
- слушање вредних дела уметничке и народне музике;
- свирање на дечјим музичким инструментима;
- извођење дечје, народне и уметничке музичке игре.

Тема - број часова Садржаји програма	Предметни исходи	Начини и поступци остваривања садржаја	Начин провере остварености исхода
Извођење музике певањем и свирањем – 24 часа -Певање -Певање песама по слуху различитог садржаја и расположења, трдиционалне и уметничке музике из Уџбеника - певање и извођење музичких игара из Уџбеника -Певање једноставних модела и	- повеже различите начине музичког изражавања са темпом (брзо, споро, умерено) и динамиком (гласно, тихо, постепено појачавање и утишавање) разликује изражајне могућности ритма у музици коришћењем, слушањем и - прављењем дечјих ритмичких инструмената - препозна изражајне музичке елементе (мелодија, ритам, јачина, висина и трајање тона)	- слушање и певање народне и уметничке песме различитог карактера, - уочавање, слушање и свирање на ритмичким и мелодијским инструментима - слушање, уочавање, певање и повезивање садржаја песама са садржајима осталих предмета - извођење пратњи бројалица и песама на ритмичким инструментима и свирање мелодије песама	- Формативно оцењивање – певања, свирања обрађених песама -праћење и редовно евидентирање -белешке наставника (чек листе-опште ангажовање и рад ученика) Сумативно оцењивање, периодично, – певања, свирања обрађених песама
Слушање музике – 8 часова -Слушање вокално-инструменталних композиција - Слушање народних песама и игара - Препознавање: гласова, инструмената, различитог темпа, динамичке разлике, расположења	- препозна улогу музике у народним обичајима значајним за ученички узраст - препозна дечје инструменте - препозна промену музичке теме у слушаном делу - повеже различите извођачке саставе са карактером дела	- слушање композиције за децу различитог садржаја и карактера - слушање народних песама и игара – слушање , препознавање и уочавање динамике, темпа, карактера и инструмента	- Формативно и сумативно оцењивање слушања и разговора о задацима слушања музичког дела, -игровне активности -праћење и евидентирање - илустрације музичког доживљаја
Музичко стваралаштво – 4 часова -Опонашање звукова из непосредне околине	- комуницира певањем, свирањем (на направљеним и расположивим инструментима) и покретом - осмисли и изведе различите музичке улоге.	- креирање мелодије на дати текст и покрете за игру - опонашањем, запажањем, слушањем, разликовањем, креирањем, певањем, играњем песама и игара	праћење и редовно евидентирање -белешке наставника (чек листе-опште ангажовање и рад ученика)

Кључни појмови: композиција, уметничка и народна музика, мелодија, музичка тема, ритам, карактер композиције, соло и хорско певање, свирање, инструменти, темпо, динамика.

Опште предметне компетенције и специфичне предметне компетенције

- Ученик ужива у различитим музичким садржајима.
- Свестан је различитих утицаја музике на њега и улоге музике у друштвеним догађајима.

- Ученик разуме неопходност сарадње, међусобног подстицања и уважавања у заједничком музицирању и повезује ставове и искуства у свакодневном групном раду.
- Ученик познаје језик музике и изражава се гласом, инструментом и покретом индивидуално и/или у групи.
- Ученик слушно препознаје основне карактеристике музичке уметности и развија естетску осетљивост.
- Ученик користи различите музичке изражајне елементе у исказивању својих осећања и идеја и у комуникацији са другима.
- Ученик комуницира покретом уз музику.

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ФОНД ЧАСОВА: НЕДЕЉНИ: 3, ГОДИШЊИ: 108 часова

Циљ наставе физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Оперативни задаци:

- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине;
- задовољење основних дечјих потреба за кретањем и играм;
- стицање моторичким умења у свим природним облицима кретања у различитим условима.
- стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад

Тема - број часова Садржаји програма	Предметни исходи	Начини и поступци остваривања садржаја	Начин провере остварености исхода
Ходање и трчање - 18 Ходање на различите начине - Трчање различитим темпом	- разликује правилно од неправилног држања тела - ходају на различите начине - хода и трчи - трчи преко препрека - брзо трчи на 10 и 30m	- понављањем вежби из првог разреда и усвајањем нових вежби и њиховом применом - трчање преко препрека на полигону	- континуирано праћење и евидентирање - посматрање - мерење - белешке наставника - учествују у такмичењима - разговор - чек листе- опште ангажовање и рад ученика - практичне активности

Скакање и прескакање - 19 -Прескакање вијача -Прескакање палица -Скок удаљ - Скок увис	-скаче у месту на различите начине и у различитим положајима -скаче у кретању на различите начине -скаче удаљ -скаче увис -прескаче дугу вијачу на различите начине - скакање и прескакање увежбава кроз игру "ластиша"	- понављањем вежби из првог разреда и усвајањем нових вежби и њиховом применом , прескакање кратке вијаче и скакање преко палица - понављањем вежби из првог разреда, увежбавањем доскока	- посматрање - мерење - белешке наставника - учествују у такмичењима - разговор - чек листе- опште ангажовање и рад ученика - практичне активности
Бацање и хватање - 12 -Бацање лоптица из места -Вежбе руковања лоптом	-баца и хвата већу и мању лопту десном и левом руком -води и додаје лопту левом и десном руком -развија прецизност бацања лоптице у циљ	- понављањем и увежбавањем вођења лопте; бацањем лопте и кроз игре којима примењују бацање и хватање лопте	- провера спретности - посматрање - бележење
Вишења и пењања - 17 -Помицање улево и удесно на дохватном вратилу -Пењање уз лестве	у вису врши померања у лево и десно, на вратилу самостално и уз помоћ -пење се уз рипстол и лестве и на објекте у природи	- вишењем на вратилу, корачањем уз косу површину, њихањем и пењањем уз лестве	- провера спретности - посматрање - бележење
Вежбе на тлу и равнотеже са реквизитима - 13 -Колут напред -Вежбе на тлу -Вежбе на греди -Вежбе реквизитима(плице, вијаче и обручи)	- изводи на тлу упоре, колутања унапред и уназад; повезује две и више вежби - изводи помицања, пењања, провлачења, прелазе из једног у други положај и њихање на справама	- извођењем колута напред и назад, организовањем малих полигона и одељенских такмичења	- провера спретности - посматрање - бележење
Ритмичке вежбе и народни плесови - 11 -Пескакање вијаче (дечји поскок) -Плесови: Ми смо деца весела и једно коло по избору	-одигра једноставнији дечји плес и коло, по избору, усклађен са музичком пратњом.	- понављањем елемената ходања, трчања, поскакивања и њиховим повезивањем у целину - усклађивање једноставних и задатих покрета уз музику	- праћење правилног извођења основних корака народних плесова
Елементарне игре - 18 -Елементарна игра „Између две ватре“ -Игре по избору ученика	- придржава се правила игре - сарађује у мањој групи ученика - се придржава правила понашања на часу физичког	Упознавање са правилима елементарних игара и поштовање правила у игри - стварање услова за социјално	- праћење правилног извођења игре, поштовање правила, бележење,

	васпитања	прилагођавање ученика на колективан живот и рад	
--	-----------	---	--

Кључни појмови: врста, колона, раскорачан став, спетни став, налево, надесно, узручи, приручи, предручи, чеони кругови, колут напред, греда, поскоци, галоп, трчећи корак, прескок, наскок, упор чучећи.

Опште предметне компетенције и специфичне предметне компетенције

- Ученик је оспособљен за вођење бриге о властитом здрављу и здрављу околине.
- Препознаје и разуме законитости утицаја физичког вежбања на телесни статус.
- Препознаје важност физичког вежбања, хигијене тела, исхране, простора и правила безбедности током вежбања.
- Критички просуђује о облицима насиља у физичком васпитању, спорту и рекреативним активностима.
- Ученик се бави спортско-рекреативним активностима у циљу унапређивања својих физичких способности и унапређивања здравих животних навика.
- Током вежбања сарађује, поштује индивидуалне разлике и помаже другима.
- Ученик самостално вежба у слободно време.
- Ученик је развио свест о властитим способностима, а тиме и о јачању самопоуздања и самопоштовања.
- Ученик зна функцију и у стању је да изводи једноставне комплексе вежби обликовања;
- Током вежбања сарађује, поштује индивидуалне разлике и помаже другима, правилно поступа у случају незгоде на часу и ван часа.

ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ - ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА 36

Циљ и задаци

Циљ наставе здравственог васпитања јесте да ученици овладају основним знањима, вештинама, ставовима и вредностима из области здравственог васпитања, кроз учење засновано на искуству.

Учење садржаја здравственог васпитања подразумева превођење онога што знамо о здрављу у жељени начин понашања, уз препознавање правих животних вредности и подстицање оптималног развоја личности.

Задаци наставе здравственог васпитања су:

- развијање психички и физички здраве личности, одговорне према сопственом здрављу;
- стварање позитивног односа и мотивације за здрав начин живљења;
- васпитавање ученика за рад и живот у здравој средини;
- стицање знања, умења, ставова и вредности у циљу очувања и унапређивања здравља;
- промовисање позитивних социјалних интеракција у циљу очувања здравља,
- подстицање сазнања о себи, свом телу и сопственим способностима;
- развијање психичких и моторних способности у складу са индивидуалним карактеристикама;
- мотивисање и оспособљавање ученика да буду активни учесници у очувању свог здравља;
- развијање навика код ученика за очување и неговање своје околине;
- развијање истраживачких способности, критичког мишљења и креативности;

- проширивање знања о јединству и свеопштој повезаности процеса у природи;
- развијање одговорног односа према себи и другима;
- укључивање породице на плану промовисања здравља и усвајања здравог начина живота;
- развијање међусобног поштовања, поверења, искрености, уважавања личности, једнакости и отворене комуникације;
- усвајање и прихватање позитивних и сузбијање негативних облика понашања значајних за очување здравља;
- упознавање са најосновнијим елементима здравог начина живота;
- упознавање са протективним факторима за здравље, као што су: физичка активност и боравак у природи.

Оперативни задаци:

- усвајање информација и формирање представе о здрављу и најважнијим факторима који доприносе очувању и унапређивању здравља;
- формирање културе обедовања и упознавање са последицама неправилне исхране;
- усвојена знања одржавања личне хигијене преточити у практична умења, стално применљива;
- формирање ставова о значају физичке активности и боравак у природи;
- развијање свести о потреби да има усклађен дневни ритам: одмора, спавања, учења и игре примерен узрасту уз асистенцију одраслих;
- уочавање ситуације у којима може да се повреди и избегавање истих;
- развијање самопоштовања и самопоуздања у циљу лакшег прилагођавања и сналажења у непознатим ситуацијама;
- формирање жеље и спремности да помогну вршњацима у свакој ситуацији;
- препознавање знакова умора и замора и потреба за њиховим отклањањем;
- превенција употребе психоактивних супстанци: дувана и алкохола.

Садржаји програма

1. Тема - Шта се догађа у мом телу (6 часова)

1. Растем и то се види - подстаћи мисаону активност ученика и направити поређење претходног и садашњег стања (могао сам да обучем, а сада не могу, мале ципеле, мала мајица, порастао сам, тежи сам).
2. Развијам се - на примерима шта су све научили, шта све знају и умеју ученици ће схватити како се заједно са растом и развијају, постају старији - зрелији.
3. Пут хране - кроз размену мисли, искуства и знања схватиће основне појмове о кретању хране у организму (уносимо, жваћемо, вари се у желуцу, избацујемо).
4. Пут воде - веома је битно да ученици схвате значај уношења воде. Објаснити улогу воде у организму и развијати навику редовног уношења воде. Адекватном организацијом рада у школи омогућити ученицима обављање физиолошких потреба - хоћу у тоалет, без осећаја стида.
5. И зуби се мењају - сазнања о зубима допунити новим информацијама о ницању зуба, хигијени и болестима зуба.

2. Тема - Ја и моје здравље (10 часова)

1. Како сачувати здравље - Интегрисањем наученог градива у првом разреду и личног искуства ученика, подстаћи их да дођу до основних фактора неопходних за очување здравља (исхрана, лична хигијена, хигијена средине, наслеђе, физичка активност).
 2. Шта може да наруши моје здравље - кроз причу и одређене активности упознати ученике са факторима који могу да наруше здравље.
- У кући, на улици, у природи (упознавање са ознакама и симболима опасних материја, струја, вода, сунчаница, животиње - крпељ, пчела, комарац, мува, опасне животиње, температура, саобраћај, храна...).
 - Ситуације у којима се могу повредити (употреба кућних апарата, купање, непримерене физичке активности...).
 - Предмети који ме могу повредити (оштри предмети, оруђа, оружја...).
3. Чувам се - примерима и причом из живота и искуства ученика, доћи до закључка шта све они могу чинити да би сачували своје здравље.

3. Тема - Дневни ритам (4 часа)

1. Лети и зими - направити поређење дневних активности у односу на годишња доба. Уочити разлике дневног ритма у зависности од годишњих доба. Направити поређење са домаћим животињама у циљу бољег разумевања.
2. Како препознати умор - упознати ученике са основним симптомима умора и значајем смењивања динамичких и мирних активности у дану. Све психичке и физичке активности током дана ускладити са потребама и могућностима.

3. Школа и здравље - зашто је потребан распуст (због одмора, временских прилика - зима, лето).

4. Тема - Лична хигијена (4 часа)

Ученицима је потребно поставити као императив свакодневно обраћање пажње на елементе личне хигијене кроз повезивање са садржајима других предмета. Садржаје личне хигијене обрадити кроз игру, колаже, постере, позориштанце и разговор у складу са могућностима ученика.

5. Тема - Исхрана (6 часова)

1. Мој кувар - кроз заједничку практичну активност израде јеловника проверити усвојеност знања и умења из области здраве исхране. Проширити и систематизовати знања и искуства ученика стечена у првом разреду.

2. Неправилна исхрана - поремећаји који настају услед не правилне исхране: заостајање у расту и развоју, поремећај телесне тежине, болести зуба, кичменог стуба и грудног коша.

6. Тема - Превенција злоупотребе алкохола и дувана (4 часа)

1. Ја и моје одељење у борби против пушења и конзумирања алкохола - увод у активност су основне информације о алкохолу и дувану и игра - “корисно/штетно”. Ангажовати све ученике да кроз прављење изложбе, плаката, постера и ликовних радова дају свој допринос борби против пушења и конзумирања алкохола.

7. Тема - Занемаривање и злостављање деце (2 часа)

Ову тему због њене специфичности реализовати у сарадњи са стручњаком-професионалцем за питања занемаривања и злостављања деце (разговор са ученицима, родитељима, наставницима...).

Начин остваривања програма

Препоручене активности у образовно-васпитном раду

Предложени програмски садржаји представљају полазну основу за континуиран рад и реализацију задатих циљева. Унутрашњу структуру планираних садржаја флексибилно прилагодити постављеним циљевима образовања и условима рада у школи. Ефикасним и подстицајним методама рада са ученицима доћи до начина који омогућава усвајање генеративних, трансферних и функционалних основних знања и вештина, која представљају основу за усвајање појмова и знања у наредним фазама школовања.

Програмски садржаји се реализују по редоследу наставних јединица са фондом часова који је флексибилан. Ниво обраде наставних садржаја, у зависности од могућности и интересовања ученика, учитељ може организовати тако да се сваки ученик упозна са основним појмовима о здрављу и поступно уводи у здрав начин живљења. Применом принципа поступности - од лакшег ка тежем, у другом разреду се проширују знања како по обиму, тако и по сложености садржаја. Подстицањем мисаоне активности и применом метода анализе и синтезе, постиже се логичан начин размишљања и виши сазнајни ниво. У реализацији програма пратити развојни пут ученика водећи рачуна о индивидуалним карактеристикама сваког понаособ, као и о социјалном миљеу у ком ученик живи.

Подршка учитеља, као и целог одељења, током рада битан је предуслов успешне реализације програма. Применити низ методичких радњи током сваког часа обраде садржаја. Поред теоријских информација и њихове практичне примене у циљу сагледавања целовитости материје, потребно је дијалошким методом што више подстицајно активирати ученике у раду, користећи при том животно искуство, односно ситуације у којима су се некада нашли.

За успешну реализацију појединих наставних јединица потребно је ангажовати родитеље јер су они неопходан партнер наставницима и истовремено извор идеја, активности и добре воље, вођени искреном жељом за стварање што хуманијих и здравијих услова за школовање своје деце. Облици сарадње са родитељима могу бити различити: преко деце, индивидуално, родитељски састанци, трибине, непосредно учешће родитеља у реализацији наставних тема.

Деци је неопходно приближити чињеницу да је здравље појединца, не само лично, већ и опште добро. Оно се у великој мери учи те свако може значајно утицати на квалитет свога здравља ако прихвати здраве стилове живота. Деца морају добити благовремену и квалитетну информацију коју ће умети да усвоје и уграде у свакодневно понашање. Постоје бројне могућности како се свака тема може приближити ученицима. То сигурно не треба да буде једноставно изношење чињеница већ разноврсне активности које свестрано укључују ученике кроз радионице, едукативне игре, имитације... Неопходно је остварити интерактивно и динамично учење у одељењу како би ученици са лакоћом прихватили и усвојили знања, а да при томе немају утисак напорног рада. Створити динамичку и променљиву средину за учење са осмишљеном организованим материјалом који одговара развојном нивоу и индивидуалним интересовањима ученика.

Грађење толерантне комуникације кључно је да би се сви ученици осећали пријатно и да би активно и отворено учествовали у заједничком раду.

Изузетно је важно да учитељ води и усмерава рад. Неопходно је да сви ученици говоре један по један, а остали слушају. Слушање других може проширити или променити нечије ставове, помоћи да се размене идеје, разјасне ставови, вредности и понашање.

Учитељи подстичу дискусију питањима имајући у виду индивидуалне карактеристике ученика. Истицање важности сагледавања проблема из различитих углова омогућава и развијање критичког мишљења, једне од основних животних вештина. На крају дискусије, изводи се закључак у коме је пожељно изнети позитивне коментаре које су ученици користили током часа.

Наставне активности потребно је усмерити на животну праксу и тиме знања и умења ставити у функцију применљивости. У раду са ученицима неопходно је подстицати радозналост, самосталност и стваралачке идеје, са уважавањем развојних и индивидуалних карактеристика.

За успешну реализацију програма, поред коришћења одговарајућег уџбеника, приручног материјала и литературе неопходна је обука учитеља на семинарима, које ће држати стручни тимови (лекар, педагог, психолог, учитељ).

Успех ученика у првом и другом разреду оцењује се описно. Потребно је да учитељ контануирано, на адекватан начин, прати напредовање ученика имајући у виду његове индивидуалне способности да разуме и прихвати понуђене садржаје. Како ученици, тако и учитељ, поседује сопствену индивидуалност која се огледа у раду са ученицима, при чему има и професионалну обавезу да обезбеди квалитетно образовање за сву децу. Вредновање постигнућа ученика у овој области подразумева заинтересованост, активно учешће у раду, формирање позитивних ставова о здрављу, усвајање и практичну примену стеченог знања током школске године.

Вредновање постигнућа ученика усагласити са Законом о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања (“Службени гласник РС”, бр. 58/2004 и 62/2004) и Правилником о оцењивању ученика основне школе. Постојећи стандарди постигнућа ученика из ове области биће разрађени у оквиру осталих стандарда у првом циклусу васпитно-образовног рада.

ПОКРЕНИМО НАШУ ДЕЦУ - петнаестминутно вежбање

Циљ:

Развијање моторичких способности кроз вежбе и активности примерене узрасту и стицање навика за бављење физичким активностима.

Оперативни задаци:

Развијање моторичких способности као што су: брзина, издржљивост, агилност, снага, гипкост и координација покрета кроз три модела програма уз коришћење Водича за вежбање

В. ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ-

ФОНД ЧАСОВА: НЕДЕЉНИ: 1, ГОДИШЊИ: 36 часова

Оперативни задаци:

- упознавање појма и основних елемената животне средине;
- уочавање и описивање основних појава и промена у животној средини;
- развијање одговорног односа према себи и животној средини;
- развијање навика за рационално коришћење природних богатстава;
- развијање радознали, креативности и истраживачких способности;
- развијање основних елемената логичког и критичког мишљења;

Садржаји програма	Бр. час.	Циљеви и задаци садржаја програма	Предметни исходи	Начини и поступци остваривања садржаја	Начин провере остварености исхода
Животна средина	5	- развијати одговорност према очувању животне средине - упознати услове живота	- има одговоран однос према животној средини - познаје основне услове живота на земљи	- Упознавање са условима живота – вода, ваздух, земљиште	-разговор -праћење и редовно евидентирање -белешке наставника (чек

		- упознати биљни и животињски свет и творевине људског рада	- препознаје биљни свет у околини - разликује животиње према особинама	- упознавање са творевинама људског рада	листе-опште ангажовање и рад ученика)
Природне појаве и промене у животној средини	6	- уочавати и описивати основне појаве и промене у животној средини - развијати истраживачки дух, самосталност и стваралаштво	- уочава промене на биљкама и животињама према годишњим добима	- упознавање са сезонским променама на биљкама и животињама наше околине	-разговор - континуирано праћење -белешке наставника -практичне активности
Загађивање животне средине	7	- уочавати и описивати појаве које угрожавају животну средину - изграђивати личне критичке ставове према загађењу животне средине	- препознаје изворе загађења воде, ваздуха и земљишта, - именује последице загађења животнесредине	- упознавање са изворима загађивања ваздуха, воде, земљишта и последицама загађивања средине у којој живимо	-праћење -евидентирање -практичне активности
Заштита животне средине и заштита здравља	18	- формирати навике и развијати одговоран однос према себи и животној средини - стицати знања о правилној и здравој исхрани, а све у циљу очувања здравља - развијати радозналост, критичност, самокритичност и креативност	- има одговоран однос према животној средини - познаје правила здраве исхране - зна правила чувања здравља - рационално користи природне ресурсе, уме да штеди воду и енергију	- брига о биљкама и животињама околине, лековите биљке - рационално коришћење природних богатстава - рециклажа, прављење компоста - правила очувања здравља	-посматрање -разговор -игровне активности

Г. ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА

ДОПУНСКА НАСТАВА

СРПСКИ ЈЕЗИК - годишњи фонд 36 часова

Садржаји програма	Број часова	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
-------------------	-------------	------------------------------	-----------------------------------

1. Књижевност Читање ћирилице и латинице	4	- демонстрирање правилног читања - читање припремљених Текстова - разумевање прочитаног	- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког) - поступно и систематично оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање текста - развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служи
2. Граматика и правопис	8	- показивање правописних правила и диктирање припремљених текстова и реченица - анализа речи и реченица на припремљеним прилозима	- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика - савладавање читања и писања латинице
3. Језичка култура	6	- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво,	- неговање усменог и писменог изражавања; - богаћење речника, језичког и сличког израза

ДОПУНСКА НАСТАВА

МАТЕМАТИКА - - годишњи фонд 36 часова

Садржаји програма	Број часова	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
1. Понављамо градиво првог разреда -Сабирање и одузимање природних бројева до 100 -Једноставни текстуални задаци	2	- показивање и израда задатака са сабирањем и одузимањем са бројевима до 100	- поновити градиво првог разреда
Природни бројеви до 100 -Сабирање и одузимање природних бројева до 100 -Множење и дељење природних бројева до 100 -Изрази (две операције, заграда, редослед рачунских операција) -Слово као замена за неки број -Одеђивање непознатог броја -Појам половине и четвртине -Разумевање једноставнијих задатака (највише две операције)	10	- показивање и израда задатака са множењем и дељењем са бројевима до 100	- савладавање основних операција с природним бројевима као и основних знакова тих операција - упознају употребу слова као ознаку за непознати број - умеју да решавају једноставне текстуалне задатке са једном и две рачунске операције, као једначине са једном операцијом
Геометријски облици	3	- показивање редоследа	- упознају најважније равне и просторне геометријске

-Предмети облика лопте, ваљка, квадра и коцке, упоређивање предмета по облику, ширини, висини и дебљини -Дуж, права и полуправа -Уочавање и цртање правоугаоника и квадрата на квадратој мрежи		рачунских операција и примена кроз задатке са изразима	фигуре и њихове узајамне односе - уочавају и стичу спретност у цртању праве, дужи, кривих и изломљених линија - уочавају и цртају правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи
Мерење и мере -Мерење дужи (метар, дециметар и центиметар) -Мере за време (час, минут, дан, седмица, месец)	3	- рад са моделима за мерење дужине и времена (метар, часовник, календар)	- упознају и примењују мере за дужину и време - оспособити ученике за прецизност у мерењу

Д. ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ

Време реализације	Активности/теме	Начин реализације:	Носиоци реализације
-септембар	– Упознавање са планом рада за ову школску годину – Кућни ред у школи – Избор Одбора одељенске заједнице и њен рад – Наше обавезе, наше одговорности	-разговор -дискусија	-одељењски старешина -ученици
-октобар	– У сусрет Дечијој недељи – Учешће у активностима Дечије недеље – Радионица: Моје жеље – психолог школе – Упознавање са Конвенцијом дечјих права	-разговор -дискусија -едукативна радионица	-одељењски старешина -ученици - Дечији савез -стручни сарадник
-новембар	– Правилна исхрана – Ругати се не значи шалити се – Шта замерама родитељима – Вршњачка едукација о одрживом развоју	-разговор -дискусија	-одељењски старешина -ученици -сарадници Завода за јавно здравље
-децембар	– Агресивно испољавање и вређање других, претње, физички обрачуни, непожељног понашања – Превенција насиља – педагог школе – Породични и други празници – Весело одељенско дружење	-разговор -дискусија -едукативна радионица	-одељењски старешина -ученици -стручни сарадник
-јануар	– Разговор о првом просветитељу Светом Сави – Вестар одељенски састанак и зидне новине	-разговор	-одељењски старешина -ученици

-фeбpуap	– Штa дa учинимo дa нaм успeх будe бoљи – Глeдaли смo, интeрeсујe мe... – Кaкo рeрeшити кoнфликт и пoмoћи другу кaдa му јe тeшкo – Чистoћa јe пoлa здрављa	-рaзгoвoр -дискусијa	-ученици -oдeљeнски старшинa
-мaрт	- Живoт у oдeљeњу – oднoс дeчaкa и дeвoјчицa - Прихвaтaњe личних прoблeмa кaкo изaзoвa зa њихoвo рeшaвaњe - Кaдa бих мoгao, прoмeниo бих... - Дa ли сaм зaдoвoљaн пoстигнутим успeхoм	-eдукaтивнa рaдиoницa -рaзгoвoр -дискусијa	-oдeљeњски старeшинa -стручни сaрaдник - ученици
-aприл	- Свe штo знaмo o штeтнoсти никoтинa, aлкoхoлa и дрoгe - Кaд имaш прoблeм... - Лeпo пoнaшaњe: нa улици, у шкoли, пoрoдици, биoскoпу... - Кaкo дa сaчувaмo свeт oкo сeбe	-рaзгoвoр -дискусијa -eдукaтивнa рaдиoницa	-ученици -oдeљeнски старeшинa -стручни сaрaдник
-мaј	- Учeствујeмo у прoслaви Дaнa шкoлe - Лeпa рeч и гвoздeнa врaтa oтвaрa - Мoј хoби - Aнaлизирaмo рaд и прoблeмe у нaшoј oдeљeнскoј зaјeдници	-дискусијa -рaзгoвoр	- ученици -oдeљeнски старeшинa
-јун	- Пoкaжи штa знaш - Вeдaр oдeљeнски сaстaнaк	-рaзгoвoр	-ученици -oдeљeнски старeшинa

ДРУШТВЕНЕ, ТЕХНИЧКЕ, ХУМАНИТАРНЕ, СПОРТСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТ

Садржаји програма	Број часова	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Солидарност на делу	16	- учешће у хуманитарним акцијама које организује школа	- развијање солидарности - прикупљају школски прибор, слаткише, новац...
Спортске	20	- припрема и учешће на кросевима	- учествују на јесењем и пролећном кросу
Обележавање празника	20	- припрема и извођење програма за Дан школе, Новогодину, 8. март	- учешће ученика у програмима за обележавање празника

Посете	10	- посета позоришту, галерији, библиотеци, музеју, биоскопу...	- запажање , слушање и упоређују виђене садржаје са наученим
Техничке	6	- израда слика и текстова за одељенски пано.	- уређење простора и паноа

НАСТАВА У ПРИРОДИ: ТАРА

Наставне области	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци садржаја програма
Српски језик	6	- посматрање - уочавање - причање - описивање - писање - читање	- дијалoшка - текстуална - писаних радова - излагања	- Развијање способности посматрања и уочавања богатства облика, боја, звукова и гласова у природи - Доживљавање лепог у природи - Богаћење речника - Упућивање ученика да доживљавају, разумеју и изражавају слике и осећања израженим у књижевним текстовима - Изражавање сопственог утиска - Развијање и неговање сарадничких односа
Математика	6	- процењивање - израда задатака уочавање - практичан рад - закључивање	- дијалoшка - текстуална - демонстративна - писаних радова	- Примена стечених знања - Стицање нових знања о разломцима и примена истих на решавању текстуалних задатака
Природа и друштво	3	- разгледање - посматрање - уочавање сличности и разлика - упознавање прошлости	- дијалoшка - систематско посматрање - текстуална - писаних радова	- Уочавање сведока прошлости - Развијање родољубивих осећања - Уочавање разлика и сличности међу крајевима
Музичка култура	2	- певање - играње - слушање - извођење	- дијалoшка - демонстративна - илустративна	- Подстицање расположења и ведрине - Певање и играње научених игара, развијање стваралаштва, креативности и оригиналности
Физичко васпитање	4	- трчање - шетање - такмичење - одржавање личне	- демонстративна - дијалoшка - самосталног рада	- Развијање издржљивости, истрајности, упорности, спретности, такмичарског духа, толеранције, координације и физичких способности

		хигијене - игра		- Развијање хигијенских навика ради ефикаснијег очувања здравља и повећања отпорности организма
Ликовна култура	4	- посматрање - цртање - сликање - израда	- дијалогска - демонстративна - практичан рад	- Цртање, сликање, израда на основу непосредног опажања околине - Развијање смисла за лепо и уредно
Грађанско вапитање	1	- причање - цртање	- дијалогска - парактичан рад - текстуална	Развијање другарства и пријатељства - Поштовање разлика - Уважавање својих и туђих потреба
ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ				
Пешачки излети (рекреативно-сазнајног карактера)	7	- шетање - уочавање - учење - прављење хербаријума	- излагања - дијалогска - очигледности - практичних радова	- Развијање правилног односа према природи и њеном очувању - Стицање нових знања - Примена стечених знања на очигледним, природним објектима - Упознавање околине - Развијање спретности и кондиције у природи - Боравак на чистом ваздуху ради очувања здравља ученика
Културно-забавне активности	7	- играње - певање - креирање маски и фризура - имитирање - такмичење	- демонстративна - експериментална - практичних радова	- Неговање лепоте и задовољства у дружењу, развијање другарства - Развијање такмичарског духа - Подстицање оригиналности и креативности - Неговање смисла за хумор
Час одељенског старешине	3	- причање - размена искуства - прилагођавање - учење - примена правила понашања	- излагање - разговор - демонстративна	- Развијање другарских и пријатељских односа - Прилагођавање новим условима живота - Подстицање на културно понашање у различитим животним ситуацијама (шетњи, игри, ресторану, купатилу, соби, дискотеци, продавници...) - Развијање осећања припадања у групи - Развијање толеранције и сарадње

ОБАВЕЗНО ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

- изгради способност за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живе, историје човечанства и људског стваралаштва у науци и другим областима;
- изградисвест и уверење да свет и живот имају вечни смисао, као и способност за разумевање и преиспитивање сопственог односа према Богу, људима и природи.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ФОНД ЧАСОВА: НЕДЕЉНИ: 1, ГОДИШЊИ: 36 часова

Циљеви и задаци:

развијати однос другарства;
подстицати развој сазнања о себи, сопственим осећањима и потребама, свести о личном индетитету;
развијати самопоштовање и самопоуздање;
подстицати личну одговорност;
решавати индивидуалне проблеме;
савлађивати непријатне емоције;
уважавати мишљење других;
развијати толеранцију;
подстицати групни рад, договор и сарадњу са вршњацима и одраслима;
развијати смисао за разумевање туђих потреба без агресивности;
развијати прихватање туђих ставова и мишљења;
активно саслушати другог;
развијати креативно изражавање;
упознати ученика са дејим правима;
развијати унутрашњу позитивну мотивацију за све што раде;
развијати креативност;
развијати способност процењивања и критичког мишљења о свом раду;
оспособљавати их да активно доприносе развоју школе по мери детета.

Садржаји програма	Број часова	Циљеви и задаци садржаја програма	Предметни исходи	Начини и поступци остваривања садржаја	Начин провере остварености исхода
Прва тема - Упознавање родитеља и ученика са програмом грађанског васпитања	2	- подстицање групног рада,договарања и сарадње са вршњацима и одраслима - активно учествовање у процесу васпитања	- Дружи се и сарађује са вршњацима. - Прилагођен на школску средину. - Уме да искаже своја очекивања, потребе,	- договарањем, сарадњом и разменом	-разговор -праћење и редовно евидентирање -белешке наставника (чек листе-опште ангажовање и рад

			захтеве, тешкоће у сарадњи са другима		ученика)
Друга тема - Репортери - Поносим се што - Изражавање захвалности другоме	3	- подстицање самосвести, самопоштовања и уважавања других - развијати самопоштовање и самопоуздање	- Разуме сопствена осећања и потребе. - Развија самопоуздање и самопоштовање. - Уочава и уважава међусобне сличности, особености, различитости	- кроз игру и интервјуисање развијају самопоштовање и уважавање других	-разговор - континуирано праћење -белешке наставника -практичне активности
Трећа тема - Речник осећања - Како се ко осећа - О стиду и срамоти - Љубомора - Кривица - Ја и љубав - Моје потреб	7	- оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и потребе и њихову међусобну повезаност, да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге	- Поседује комуникативне способности. - Уме вербално и невербално да комуницира. - Поседује одређене вештине ненасилне комуникације - Решава сукобе разговором - Разуме појам пријатељства	- разменом сопствених искустава о својим осећањима - развијањем свести о сопственим осећањима	-праћење -евидентирање -практичне активности
Четврта тема - Како да кажем - Слушање и неслушање - Да ли се чујемо - Чујем ти срце	4	- развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације	- Уме да сарађује са другим ученицима. - Поштује правила групног рада.	- кроз игру и размену упознају разлике између насилног и ненасилног понашања	-посматрање -разговор -игровне активности
Пета тема - Кад ја нећу - Посредовање у сукобу између дечака и девојчица - Посредовање у сукобу између ученика истог пола - Посредовање у сукобу између родитеља и деце	4	- оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба и вршњачком поседовању	- Уме да сарађује са другим ученицима. - Поштује правила групног рада..	- препознавањем и артикулацијом својих потреба и жеља - усвајањем медијаторских вештина	-разговор -игровне активности -посматрање
Шеста тема - Породично стабло - Жирафе у учионици - Шта се коме допада - Шта можемо да урадимо	4	- развијање креативног изражавања - оспособљавање ученика да упознају непосредно друштвено окружење и	Уме креативно да се изрази. - Разуме и прихвата међусобне разлике.	- оспособљавањем ученика да упознају непосредно окружење и сопствено место у њему	-праћење -евидентирање -практичне активности

		сопствено место у њему и да активно доприносе развоју школе по мери детета	- Примењује одређене технике за превладавање непријатних емоционалних стања		
Седма тема - Дечја права - Моја одговорност - Кад деца крше дечја права - Кад одрасли у школи крше дечја права - Различити смо али су нам права ист	6	- оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању	- Зна своја права и одговорности у породици и широј друштвеној заједници. - Активно учествује у њиховом остваривању.	- упознавањем и уважавањем дечјих права и применом у свакодневном животу	-разговор -праћење и редовно евидентирање
Осма тема - Ја то већ умет - Шта кад се то деси - Мој омиљени јунак из приче – бајке – филма - Сарадња	4	- развијање и неговање основних људских вредности	Уме да сарађује са другим ученицима. - Поштује правила групног рада.	- развијањем и неговањем основних људских вредности користећи сопствено искуство, причу, филм	-разговор -белешке наставника
Девета тема - Ја пре, ја после - Презентација	2	- развијати способност процењивања и критичког мишљења о свом раду - упознати родитеље са резултатима оствареног програма	-Уме да процењује и да да критичко мишљење о себи и свом раду.	- презентовањем резултата рада	- ученички производи - јавни наступ

Назив предмета:

ВЕРСКА НАСТАВА – ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Годишњи фонд часова:

36

Разред:

Други

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ По завршетку теме ученик ће:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
I – УВОД 1. Ми смо Црква – уводни час	• упознавање ученика са садржајима и начином рада • мотивисање ученика за похађање часова верске наставе	<u>Когнитивни аспект:</u> ☐ моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 2. разреда основне школе; ☐ моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. <u>Афективни аспект:</u> ☐ желети да активно учествује на часовима верске наставе	☐ Упознавање са садржајем програма и начином рада	Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са

II – МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ 2.Крштењем постајемо чланови Цркве 3.Црква – заједница 4.Храм – место	• омогућити ученицима разумевање Крштења као уласка у Божју породицу • омогућити ученицима да разликују појмове: Црква, храм, Литургија ☐ указати ученицима да је учешће у Литургији	<u>Когнитивни аспект:</u> • знати да се Крштењем постаје члан Цркве • знати да је Црква заједница потпуно другачија од свих • знати да је Црква заједница са Богом • разликовати значења појмова Црква (заједница) и храм (место на којем се сабирамо)	☐ Икона Христовог Крштења ☐ Библијска прича о Ноју – Нојева барка – брод спасења ☐ Народна приповетка „Седам прUTOва“	циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. <u>Врсте наставе</u> Настава се реализује кроз следеће облике наставе: ☐ теоријска настава (35 часова)
---	--	--	--	--

окупљања заједнице 5. Литургија – догађај Цркве 6. Заједница радости	засновано на слободи	• на елементарном нивоу моћи да опише зашто се подижу храмови • моћи да уочи да је Литургија догађај Цркве • знати да у Литургији учесује само онај ко је крштен и ко то жели • <u>Афективн и аспект :</u> • желети да посети храм и боље упозна основна обележја православних храмова	православних храмова (спољашњи и унутрашњи изглед) Новозаветно сведочанство о Свадби царевог сина (препричано и прилагођено)	практична настава (1 час) <u>Мест о р е а л и з а ц и је н а с т а в е</u> Теоријска настава се реализује у учионици; Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању; <u>Д и д а к т и ч к о м е т о д и ч к а у п у т с т в а з а р е а л и з а ц и ј у н а с т а в е</u>
III – ЛИТУРГИЈСКЕ СЛУЖБЕ 7. Народ Божји, различите службе 8. Литургијске службе: Епископ, свештеник и ђакон 9. Многе службе, једна Црква 10. Епископ – слика Христова на Литургији 11. Ко су монаси?	• ученицима пружити основно знање о литургијским службама • омогућити ученицима да уоче да Црква не може да постоји без свих служби • омогућити ученицима да уоче да свако у Цркви има своју службу	<u>Когнитивн и аспект:</u> • препознати и именовати основне службе које постоје на Литургији • знати да свако у Цркви има своју службу • уочити међусобну повезаност служби у Цркви • уочити од коликог је значаја за неку заједницу окупљање свих њених чланова • уочити да је и он сам важан и посебан у животу Цркве • моћи да објасни службу Епископа у Цркви • моћи да увиди сличност службе Епископа са првосвештеником Христом • уочити да Епископ предводи молитву Цркве • моћи да објасни ко су монаси и шта су манастири <u>Афективн и аспект :</u> • ученик ће бити подстакнут да размишља о својој служби у Цркви	Садржаји који се односе на разне службе људи у свету Прича „Отац управља бродом“ Садржаји који се односе на службе у цркви (примери светитеља и њихових служби (епископи: Св. Сава, Св. Никола...; Св. ава Јустин; Св. Серафим Саровски; Св. архиђакон Стефан, Св. ђакон Авакум; народ: Св. Петка, Св. Димитрије, Св. Ђорђе) Разне илустрације епископа, свештеника, ђакона	Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу

			☐ Сlike са Литургије ☐ Сlike монаха, монахиња; ☐ Прича: „Велики монаси најсличнији анђелима“ ☐ Манастири – извори љубави и светлости ☐ Сlike манастира	употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. ☐ Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. ☐ У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. ☐ Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.
IV – ЖИВОТ У ЦРКВИ – ЛЕПОТА ПРАЗНИКА 12. Пресвета Богородица – мајка Христова 13. Божић – Христос се роди! 14. Богојављење – Христос је Син Божји 15. Свети Сава и Свети Симеон	• ученицима пружити основно знање о великим празницима Цркве • указати ученицима да се празници прослављају литургијски – на заједничкој молитви • ученицима пружити основно знање о важности личности Пресвете Богородице	<u>Когнитивни аспект:</u> • уочити разлог нашег великог поштовања према Богородици • знати да је Богородица много волела Бога и желела да му служи и да много воли нас ☐ уочити да Богородицу сматрамо светијом од свих светих ☐ знати молитву <i>Богородице Дјево</i> ☐ усвојити текст и мелодију песме „Витлејеме славни граде“ • знати да се приликом Крштења Христовог, Бог открива као Света Тројица • знати да је Свети Сава наш први Архиепископ • знати ко је подигао манастир Хиландар <u>Афективни аспект:</u> ☐ пожелети да радо учествује у прослављању празника ☐ пожелети да стваралачки (кроз песму, молитву, цртеж), искаже своју љубав и поштовање према Богородици	☐ Пресвета Богородица – Ваведење и Благовести ☐ Богородичини празници ☐ Молитва „Богородице Дјево“ ☐ Рођење Христово Прича „ Мали Данило сведок Христовог рођења“ ☐ Божићна песма: „Витлејеме славни граде“ ☐ Крштење Христово ☐ Казивање о Светом Сави и Светом Симеону Песме Св. Владике Николаја: Брижни син (о Св. Сави и	<u>Евалуација наставе</u> Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на

			Св. Симеону) и Хиландар	два начина: ? процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; ? провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова <u>Оцењивање</u> Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: ? усмено испитивање; ? писмено испитивање; ? посматрање понашања ученика; <u>Оквирни број часова по темама</u> Увод – 1 Моје место у Цркви – 6 Литургијске службе – 6 Живот у Цркви – лепота празника – 6 Трпеза Господња – 5 Света Литургија – прослава Васкрсења – 5 Икона – прозор у вечност - 5 ? Евалуација – 1+1
V – ТРПЕЗА ГОСПОДЊА 16. Литургија наш дар Богу 17. Литургијски предмети 18. Причешће - храна за живот вечни 19. Слава у мојој породици	? пружити ученицима неопходно знање да у Литургији свет приносимо Богу • омогућити ученицима основ за разумевање да се кроз Причешће остварује наша заједница са Богом • ученицима пружити основно знање о предметима који се користе на Литургији • упознати ученике са основним елементима славе и њеном везом са Литургијом	<u>Когнитивни аспект:</u> • моћи да увиди и каже зашто приносимо дарове природе Богу • уочити да су дарови које приносимо Богу, свет у малом • моћи на елементарном нивоу да препозна и именује литургијске предмете • уочити да је заједничка трпеза израз љубави • знати да је Литургија заједничка трпеза око које се окупљају чланови Цркве • моћи да уочи разлику између Светог Причешћа и друге хране • уочити сличности елемената Литургије и славе <u>Афективни аспект:</u> • код ученика ће се развити жеља да учествује у Литургији	? Прича о Литургијским даровима: вину и хлебу ? Сlike литургијских предмета: Путир, кашичица, дискос, звездица, кадионица... ? Сlike славе	
VI – СВЕТА ЛИТУРГИЈА – ПРОСЛАВА ВАСКРСЕЊА 20. Христос је са нама у Литургији 21. Причешће у мом животу 22. Празнујемо Васкрсење	• пружити ученицима основ за разумевање Литургије као догађаја остварења наше заједнице са Богом • побољшати знање о догађајима везаним за Васкрсење Христово	<u>Когнитивни аспект:</u> • препознати значај празновања Васкрса • проширити своја знања о Христовом Васкрсењу • уочити да је Христово Васкрсење изузетан догађај у који је укључена читава природа • знати да је Христос увек са нама <u>Афективни аспект:</u> • исказати свој доживљај Христовог Васкрсења кроз самостални креативни израз	? Причешће, храна љубави – прича из књиге «Мали анђео», Невена Витошевић ? „Корица хлеба“ (Из житија Св. Онуфрија) ? „Божије старање“ (о томе како је у сиромашном манастиру аве Теодосија понестало	

Христово 23. Христово Васкрсење – наше васкрсење			хлеба и вина, а ава се уздао у Божју помоћ. И Бог се постарао да монаси добију све што је потребно за причешће)	
VII ИКОНА - ПРОЗОР У ВЕЧНОСТ 24. Православни храм 25. Икона - прозор у Царство Божје 26. Буди и ти иконописац 27. Царство Божје у светима	☐ омогућити ученицима да упознају који су основни делови храма • приближити ученицима појам Царства Божјег ☐ указати на иконе као на посебну пројаву Царства Небеског • приближити ученицима појам светих	<u>Когнитивни аспект:</u> • знати да наброји основне делове храма • уочити да је унутрашњост храмова уређена за служење Литургије • знати да објасни ко су светитељи • испричати ко су и шта су све чинили светитељи које славимо • уочити да постоје светитељи и у данашње време • сазнати о неким светитељима новијег доба <u>Афективни аспект :</u> ☐ бити подстакнут на поштовање и правилан однос према храму и иконама • бити подстакнут да воли природу и друге људе • бити подстакнут да у свим људима види пријатеље Божје	☐ основни делови храма ☐ иконе Господа, Богородице, празника, светитеља ☐ прилагођена и препричана житија светих	

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Српски језик и књижевност
2. Свет око нас
3. Ликовна култура
4. Музичка култура
5. Народна традиција
6. Грађанско васпитање